

De Bron vrijmaken

Bericht van Grandchamp 2006

De genade van de vergeving

Ieder jaar weer vieren wij voor Pasen in de gemeenschap op liturgische wijze wat het wonder van God in ons leven is en blijft en wat de basis van ons gemeenschapsleven is: de vergeving.

Wij drukken dit uit door een wederzijds gebaar van vergeving ontvangen en vergeving schenken, maar eigenlijk is het God zelf die door dit gebaar heen ons ontvangt en vergeeft. Wij doen de keuze om ons gezamenlijk tot de Bron te wenden, aan de voet van het Kruis, om heel ons zijn en handelen, te laten bevoelen door de stroom van God's barmhartigheid. Er is geen intenser en sterker moment waarin God zo tot ons spreekt: *Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen* (Lucas 23:34).

Deze woorden van Christus aan zijn Vader zullen blijven klinken tot het einde der tijden. Voor altijd blijven zijn armen aan het Kruis zegenend uitgespreid over alle volkeren der aarde, de kracht van God's liefde. *Vergeef hun...*, de eerste van de zeven woorden van Jezus aan het Kruis, alsof hij wil zeggen dat vergeving altijd het eerste woord heeft en die heel ons leven lang onvoorwaardelijk wordt geschonken. We hoeven haar niet te verdienen, of erom te bedelen. Het is voor God een vreugde te vergeven, een vreugde die zich ontplooit als wij ons er voor openstellen. Op onze beurt vieren wij met vreugde dit grote geschenk. Met dit gebaar van wederzijdse vergeving willen wij getuigen van ons geloof in de kracht van de geweldloosheid van het Evangelie, de enige kracht die de wereld kan veranderen - te beginnen bij onszelf: de kracht om de vijand lief te hebben, om te vergeven, de kracht van de Opstanding die ons doet leven.

O God, in uw genade verander de wereld. Dit gebed van de 9e Assemblee van de Wereldraad van Kerken in Porto Alegre klinkt in ons door. Het brengt onder woorden het diepe in elk mensenhart aanwezige verlangen naar een leven in volheid; verlangen naar rechtvaardigheid en vrede, naar solidariteit en wereldwijde broeder- en zusterschap. Ditzelfde verlangen ondervindt veel weerstand in ons zelf, in onze relatie met anderen, tussen de volkeren en in onze wereld dat een "groot dorp" is en waarin het zo moeilijk is in een zo grote verscheidenheid samen te leven. Mysterie van het Kruis, geplant in het hart van "gemeenschap en anderszijn".

Dit gebed vraagt onze volledige inzet. Wij weten immers dat deze omvorming allereerst begint met het openen van ons eigen hart, met ons vermogen ons open te stellen voor de verscheidenheid. Het zet ons aan de ander, die ons wellicht gekwetst heeft, tegemoet te treden, het te wagen vertrouwen te hebben en wegen van verzoening te zoeken.

Door zijn dood en opstanding en de gave van de heilige Geest is het leven van Jezus al een antwoord op dit gebed. Alles is volbracht, maar alles moet ook nog gedaan worden, want God doet niets in onze plaats. Hij respecteert ons volkomen en doet een beroep op onze vrijheid. *God vraagt alles van ons, maar bovenal geeft Hij ons alles*, zei Mère Geneviève. Hij nodigt ons uit te zien hoe Jezus leeft, hij die kwaad niet met kwaad vergold, en hen die hem geweld aandeden niet terug sloeg. Hij nodigt ons uit Jezus op die weg te volgen.

Hij koos ervoor lief te hebben tot het uiterste. *Liefhebben, dat is gemakkelijk gezegd. Vergeven, dat is liefhebben tot het uiterste* (Frère Roger). Vergeven betekent overstijgen wat redelijk is, afzien van onze "rechten" zodat een grotere liefde opbloeit en de gave van ons zelf.

Kort voor zijn lijden stond Jezus op van tafel en waste de voeten van zijn leerlingen. *Wie Mij ziet, ziet de Vader*. De voetwassing is het gebaar van Jezus waarin Hij zijn leven geeft en de basis legt van de gemeenschap van de discipelen. Hij zegt tot hen en ook tot ons: *Blijf in mijn liefde*. Blijf... ontvang haar, laat haar leven in jezelf, tussen jullie onderling, keer steeds weer terug tot deze bron die er altijd is en altijd stroomt. *Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn*. (Johannes 13:35).

Mysterie van God dat ons oproept samen iets van deze liefde uit te stralen. Niet omdat we beter zouden kunnen bidden of liefhebben dan anderen, maar gewoon zoals we zijn, met onze gaven en mogelijkheden, met onze sterke en zwakke kanten. De oproep om lief te hebben, om zeventig maal zeven keer te vergeven, brengt ons in verlegenheid. Het lukt ons vaak niet of slechts ten dele. We kwetsen elkaar zo gemakkelijk, vaak zelfs zonder het te beseffen. God blijft echter niet stilstaan bij ons gebrek aan liefde, bij onze ontrouw, onze misstappen, onze afwijzing. Hij kijkt verder, dieper, Hij kent ons hart en het verlangen dat erin geborgen is. Hij nodigt ons uit ook niet stil te blijven staan bij onze schaduwzijden; het kwaad dat we mogelijk hebben aangericht niet vast te houden, noch het kwaad dat we hebben ondergaan. Lief hebben... het gaat er in wezen niet om het te bereiken, maar om onvermoeibaar steeds opnieuw te beginnen, om ons onvermogen te aanvaarden, evenals onze armoede die maakt dat we ons richten naar de Bron, de gestorven en opgestane Christus.

Het diepe verlangen God's verzoenende werking in ons te laten doordringen tot in de kern van onze moeilijkheden, van onze innerlijke weerstand en zelfs van ons onvermogen te vergeven, dat is het doel en de zin van deze viering. Deze vervangt niet de vergeving die we dagelijks oefenen aan elkaar, maar in dit bijzondere moment vraagt God niets anders dan ons aan Hem toe te vertrouwen, met alle tegenstrijdige gevoelens die misschien in ons leven. Door onze bereidheid dit in ons te laten gebeuren, ruimte te maken voor Hem die in ons midden is en zich tussen ons beweegt, stijgt een diepe VREUGDE op, omdat door vergeving te ontvangen en te schenken we vrij baan geven aan hetgeen ten diepste in ons leeft, de bron, het leven van God.

Wat ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen... Je zult gelukkig zijn als je dit niet alleen begrijpt, maar er ook naar handelt. (Johannes 13:15-17)

* * * * *

Porto Alegre

Vergeving maakt samenleven mogelijk en scheidt ruimte om de ander tegemoet te treden, de gemeenschap in God te vieren. Sr Anne-Emmanuelle heeft dit ervaren gedurende de 9e Assemblee van de Wereldraad van Kerken, die in februari 2006 in Porto Alegre (Brazilië) werd gehouden :

“Hoe kun je zo'n diepe geestelijke ervaring van leven onder woorden brengen? Want dat was deze 9e Assemblee van de Wereldraad van Kerken voor mij: een viering van het leven, 'la festa da vida', zoals Samuel Kobia het noemde. Ja, wat een levenskracht, wat een opstandingskracht gaat er uit van de universele Kerk, het Lichaam van Christus, waarneer we als een 'broederlijke en zusterlijke gemeenschap van kerken' bijeen zijn. Deze gemeenschap bood ruimte voor verscheidenheid, moeilijkheden en verschillen, en toch steeds gedragen door het gebed: *O God, in uw genade verander de wereld.* Het is ook een geloofsbelijdenis. Het verenigde ons en richtte ons samen steeds weer op God.

Deze ervaring bevestigde de genade van onze roeping tot een leven van gebed voor eenheid en verzoening. Ons gemeenschapsleven en onze gastvrijheid oefenen ons om met verschillen om te gaan en openen ons voor de wereld, zowel dichtbij als veraf. Onze roeping zet ons aan, deze weg van verzoening te gaan met ons persoonlijk en collectief verleden. Deze helpt ons steeds weer terug te keren tot de essentie van het menselijk bestaan. In de diepte ontmoet ik de ander die lijdt, strijdt, hoopt en lief heeft! Ik zal nooit de vele ontmoetingen in Porto Alegre vergeten, die in het samen zoeken van God zo spontaan waren. Wat een rijkdom! En wat een hoop geeft het besef dat overal in de Kerk dezelfde strijd wordt gestreden: de wereld voor iedereen menselijker en bewoonbaarder maken. Er zijn geen grenzen aan het lijden, maar ook niet aan de kracht van het leven!

Het is een positieve stap voorwaarts om beslissingen te nemen door middel van consensus - voor het eerst in deze Assemblee toegepast -. Hierdoor zijn er geen winnaars en verliezers, maar een verlangen om samen te streven naar het gemeenschappelijk belang, luisterend naar de Heilige Geest. Het is een belangrijk keerpunt op de weg naar eenheid, want deze werkwijze komt beter overeen met het mysterie van het Lichaam van Christus: de Kerk! Ze maakt het ook mogelijk om, uitgaande van de kennis van elkaars verschillen, te komen tot een diepere gemeenschap in Christus, dan wanneer men blijft steken in wat scheidt of verdeelt. Stap voor stap overwint de Vergadering de angst voor verschillen en voor het anders zijn, zoekend naar echte gemeenschap in verscheidenheid. Opnieuw is de zonde van de verdeeldheid beleden en is de noodzaak uitgesproken van een zichtbare eenheid om te kunnen reageren op de uitdagingen van de wereld: globalisering, milieuvervuiling, verbreiding van kernwapens en het dreigende gebrek aan drinkwater. Het is een gezamenlijk zoeken om in onze wereld beter te kunnen getuigen van God, van zijn werkzame Aanwezigheid, van zijn levenskracht die omvormt en van de hoop die wordt gewekt! Zo beleden wij in de liturgie van de kerkdiensten de fouten die de Kerken hebben begaan en de noodzaak van vergeving en vergeven.

Samuel Kobia heeft vanaf het begin het belang van spiritualiteit onderstreept:

'Spiritualiteit levert een bijdrage van onschatbare waarde tegen geweld en voor opbouw van vrede. Ik geloof dat gebed en contemplatie samen een belangrijke discipline vormen om geweld te overwinnen. De gemeenschappelijke beoefening van deze geestelijke discipline vormt een voortdurende uitdaging voor

onze broederlijke en zusterlijke gemeenschap. We moeten God een plaats aan geven in ons leven opdat ons individueel en collectief handelen door Hem geïnspireerd worden. Als wij ons vermogen tot relatie met onze medemens, met de schepping en met God nader bekijken, worden we ons er van bewust dat ethische uitdagingen een spirituele dimensie hebben, en omgekeerd. We kunnen geen scheiding meer aanbrengen tussen ethiek en ecclesiologie, tussen het streven naar eenheid van de Kerk en dat van de mensheid als geheel, want ze vullen elkaar aan. Wat enerzijds onze onderlinge verdeeldheid en ongelijkheid vergroot en wat anderzijds bijdraagt tot genezing en verzoening, heeft in feite dezelfde kern. De beste manier om ons, de Kerk, de middelen te geven ten einde de menselijke relaties in de ons omringende wereld te bevorderen, is de genadegaven die we van God ontvangen hebben, te leren delen met elkaar. Interreligieuze samenwerking en dialoog zijn onvermijdelijk in het proces dat als doel heeft geweld te overwinnen, vrede te zoeken en verzoening aan te moedigen'.

In Porto Alegre ben ik in mijn christen-zijn vernieuwd en gesterkt in de strijd voor het LEVEN, gedragen door de adem van de Geest die werkzaam is en die ieder omvormt die daartoe bereid is en die zich steeds opnieuw openstelt voor haar werking, in het leven van elke dag, in het verborgene, maar waar voor altijd een 'bron stroomt die ernaar dorst gedronken te worden': vergeving! En dat geeft grote vreugde!"

s. Anne-Emmanuelle

* * *

Terugblik op het afgelopen jaar

< Aan het begin van dit jaar leidde Père Syméon van het oosters-orthodoxe klooster St. Silouane de retraite voor de Gemeente. Het thema "*Zijn*" of "*bestaan*" ("Etre ou exister") geeft goed weer waar het om gaat: onnodige ballast loslaten en als Mozes voor Hem die IS de "sandalen van onze voeten" doen en ons door Hem te laten aanraken en omvormen.

< In ons **Conseil** hebben wij het thema van vorig jaar, "Gemeenschap en Anders-zijn", verder uitgediept. Het was een intensieve tijd; rijk aan uitwisselingen, ontmoetingen en vieringen. De professie van s. Birgit was een feest en fr. François was daarbij aanwezig. Frère Aloïs en fr. Richard van Taizé waren bij ons aan de vooravond van de 16e augustus, een jaar na het overlijden van fr. Roger. In een bijzonder avondgebed hebben wij hem herdacht. Fr Franz, dominicaan, leidde de retraite van ons Conseil.

< Met de komst en intrede in het postulaat van Mariane hebben wij opnieuw iemand uit R.D.Congo ontvangen: een vreugde voor iedereen en vooral voor s. Eve-Evelyne.

< De gevels en het dak van de '**Amandier**' zijn helemaal gerestaureerd, een ware verjongingskuur, 70 jaar na de inwijding van de kapel! Wij zijn dankbaar dat alles zo goed is verlopen. Toen het lawaai en het stof teveel werden, zijn onze zusters die

er wonen samen met s. Mechthild voor twee weken naar Côte-aux-Fées (Jura) gezonden. Een goede ervaring voor deze kleine fraterniteit waar ieder het beste van zichzelf kon geven.

< Van de talrijke gedenk- en verjaardagen noemen we slechts de 90e verjaardag van s. Danièle, ze maakte een ballonvaart waarvan zij al heel lang had gedroomd!
< Voor de viering van het 50-jarig bestaan van de **Derde Orde van de Eenheid** op 30 april waren alle groepen vertegenwoordigd: Zwitserland, Duitsland, Nederland, Frankrijk en Benin. Drie mensen hebben zich dit jaar als lid verbonden: Barbara Kwast (Nederland), Eva-Maria Gürke (Zwitserland) en p. Bernard de Margerie (Canada).

< De **Servantes de l'Unité** hadden voor hun jaarlijkse bijeenkomst als thema gekozen *Ons leven gewijd aan de dienst van de eenheid*, een gelegenheid om samen - servantes en zusters, hierover van gedachten te wisselen.

< Oecumenische ontmoetingen, bijeenkomsten van religieuzen in verschillende landen, de Vergadering van de Wereldraad van Kerken in Brazilië, hebben onze horizon verbreed evenals diverse **pelgrimages**:

- de pelgrimage van vrouwen van Taizé in Milaan waaraan s. Lauranne en s. Eve-Evelyne deelnamen
- een pelgrimage om contacten te onderhouden met vrienden, kloosters en gemeenschappen: s. Michèle was in Polen, s. Minke in Roemenië samen met Elisabeth Strübing, voormalig predikant van Gelterkinden
- de pelgrimsroute van de H. Jacobus van Compostella door s. Irmtraud
- een pelgrimage naar het gedenkteken van het voormalige concentratiekamp Buchenwald door onze novicen met s. Regina en Broeder Peter van Imshausen. Een diepe en ingrijpende ervaring die zij op bijzondere wijze met de Gemeenschap hebben gedeeld.

<Verschillende **uitnodigingen**:

- op uitnodiging van Bisschop Mevr. Bärbel Wartenberg-Potter van de Lutherse kerk van Nordelbien in Noord-Duitsland hebben s. Christel en s. Sabine, na de goede ervaringen van vorig jaar – in Ratzeburg een retraite geleid voor predikanten (m/v)
- s. Lucie-Martine en s. Vréni hebben een retraitsdag geleid in Lamastre in de Ardèche, voor allen die betrokken zijn bij het project van een opvangcentrum
- s. Hélène heeft voor de derde keer meegewerkt aan een oecumenisch gebed in de wijk van het Europese Parlement in Brussel.

<Veel **bezoeken** van mensen die hun ervaringen betreffende talrijke enuittenlopende situaties in de wereld met ons hebben gedeeld. Om enkele te noemen:

- Dr. Stricker van het tijdschrift "Glaube in der 2. Welt" over de situatie in de Oost-Europese Kerken.
- Dina en Nanie uit Indonesië over de wederopbouw na de tsunami
- Ds Njato en zijn gezin uit Madagascar
- Nara van de Fraterniteit Le Serviteur Souffrant uit Brazilië
- Theo Buss die voor een Bijbelinstituut in Nicaragua werkt
- Ds Simon Kossi Dossou, voorzitter van de Methodistische Kerk in Benin,

- Margareta en haar gezin uit het Poolse Poznan.
- Dr Choffat van het Gezondheidscentrum La Corbière, een goede vriend van de gemeenschap, die zijn inzichten over de stijgende kosten van de gezondheidszorg met ons deelde.

< In de **Sonnenhof** wordt het leven van de zusters - ongeacht veranderingen - gedragen door de continuïteit van het gebed en de liturgie, en door de ontvangst van gasten die zoeken naar stilte en innerlijke vernieuwing. S. Eva-Maria is nu de oudste en de enige Zwitserse. S. Miriam is weer terug in Grandchamp en s. Sabine heeft de schoonheid van Baselland herontdekt.

< In **St. Elisabeth** (Israël) zijn s. Maatje en s. Claire-Irène, en vanaf februari ook s. Ursula. Wij leven mee met onze vrienden in Libanon, Israël en Palestina, en allen die zo geleden hebben door de oorlog.

< Voor s. Anne-Geneviève en s. Renée in **Algiers** was het verblijf (één jaar!) van s. Vroni van het diakonessenhuis van de Methodistische Kerk in Basel, een groot geschenk: een stimulans voor de protestantse kerk in Algiers. Marie-Laure Ivanov heeft ook enkele maanden het leven van onze zusters gedeeld, waardoor zij niet alleen de medische wereld in Algiers maar ook een andere realiteit van de islam dan die in Irak heeft leren kennen.

< Het Friese Flearstift in **Woudsend** vierde zijn vijfde lustrum. Veel vriendinnen en vrienden organiseerden een feestelijke dag vol verrassingen als blijk van erkentelijkheid voor Maria de Groot en s. Christianne, voor hun inzet en gastvrije ontvangst.

< Het hele jaar door ontvingen we mensen op zoek naar **stilte en innerlijke vernieuwing**, met vragen en zoeken naar een christelijke houding ten opzichte van de uitdagingen van onze wereld. Groepen, retraites en sessies van Bethesda volgden elkaar op, evenals veel contacten met kerk en samenleving.

- Een weekend voor de ouders van onze novicen leidde tot echte en diepgaande gesprekken.
- De Zwitserse afdeling van de Fraterniteit van de Veilleurs hield zijn jaarvergadering in Grandchamp.
- Een groepje leerlingen uit Karlsruhe, begeleid door hun lerares, hebben een paar dagen met ons meegedeeld om het kloosterleven te ontdekken, voor deze jongeren een diepe levenservaring.

< We kunnen niet nalaten onze dankbaarheid te uiten voor de aanwezigheid en de steun van vrouwen en mannen die ons leven van gebed en werk gedurende enkele weken of maanden hebben gedeeld: Shawn uit Canada, Carlo uit Australië, Nina uit Polen, Rita uit Libanon, Dina uit Israël en zoveel anderen. En niet te vergeten Bernard, die regelmatig komt om onderhoudsklussen te doen, en onze burens Ursula Barthelmeij en mevrouw Wölfli! We ontvingen zusters van andere gemeenschappen: Kleine Zuster Virginia uit Algerije en Lai Fong uit Hongkong, s. Aline en s. Fernande uit Canada, s. Irena uit Polen en zr Veronika van de Christusbruderschaft Selbitz om zich voor te bereiden op haar inwijding als priorin. Het gebed verbindt ons en vormt de hechte band van het "onzichtbare klooster" door werelddelen, confessies en culturen heen.

< **Kontakten** met verschillende groepen stellen ons in de gelegenheid elkaars

anderszijn te respecteren. Dit betreft met name:

- de groep voor interreligieuze dialoog in Neuchâtel en de interreligieuze monastieke dialoog,
- de orthodoxe parochie in Neuchâtel; een kleine groep komt regelmatig bijeen voor het Jezus gebed waaraan ook zusters meedoen,
- de gereformeerde kerk van Neuchâtel EREN: deelname aan de synode, contacten met de voorzitters van de wijkgemeenten, die in het gebed hun zorgen met ons delen, predikanten (m/v) die bereid zijn de eucharistie met ons te vieren,
- Professor Armand Abecassis en de deelnemers aan zijn cursus midrasj-lezen.
- Thérèse Glardon en de werkgroep Bijbels Hebreeuws.

< Aan het eind van het jaar en in het licht van de gemeenschap der heiligen denken we aan de personen die ons na stonden en die in de eeuwigheid van God zijn binnengegaan: Manfred Dörr, zr Violette Pointet, Suzanne Hartmann en Hanni Hasler (Derde Orde), André Mayor (Foyer de l'Unité), Solange Fernex, Murray Rogers... en Dom Fragoso, de vroegere bisschop van Crateus (Brazilië) op 12 augustus, de sterfdatum van broeder Alfreidinho in 2000, twee getuigen van gemeenschap met de allerarmsten.

In de vreugde van Hem die de bron open legt voor het scheppen van een nieuwe mensheid wensen we u een gezegend Kerstfeest en een gelukkig 2007!

Zuster Pierrette en de
Zusters van Grandchamp

Communauté de Grandchamp
Grandchamp 4
CH 2015 Areuse
Zwitserland

Op deze plaats danken wij allen hartelijk die vanuit Nederland een gift of legaat overmaakten naar: Stichting Vrienden van Grandchamp, giro 4249166.

Het programma voor 2007 en het Bijbelleesrooster is te vinden op
www.grandchamp.org